

Hvordan fastholder vi flere unge på de gymnasiale uddannelser i Region Nordjylland?

Inspirationskatalog for arbejdet med fastholdelsesindsatsen

Torben Pilegaard Jensen
Helle Bendix Kleif
Peter Ejbye-Ernst

INDHOLD

FORORD OG INTRODUKTION 3

TEMA 1: OVERGANGEN FRA GRUNDSKOLEN 4

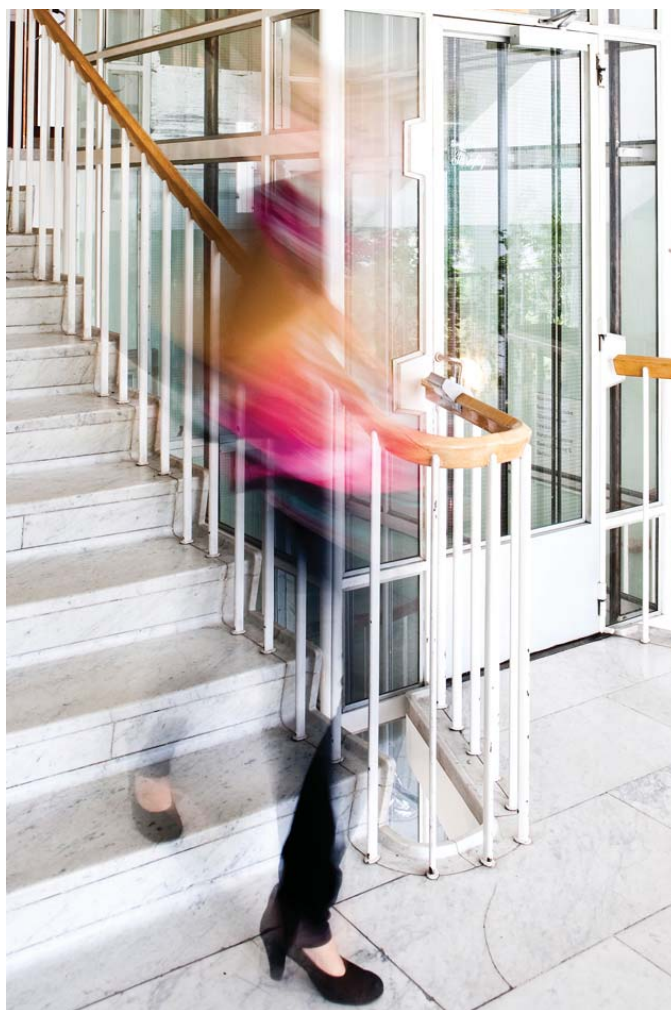
TEMA 2: UNDERVISNINGSTILRETTELÆGGELSE 6

TEMA 3: TILBUD UD OVER DEN OBLIGATORISKE UNDERVISNING 8

TEMA 4: VEJLEDNINGSTILBUD 10

TEMA 5: FRAVÆR OG SANKTIONER 12

KORT OM UNDERSØGELSEN 14

FORORD

Årgangen af elever, der i 2002 påbegyndte en gymnasial uddannelse i Region Nordjylland havde landets næsthøjeste gennemførelsesprocent på 81,5. 2009-årgangen havde landet højeste på 84,1. Hvis vi skal nå målet om, at 95 % gennemfører en ungdomsuddannelse, kræver det en fokuseret indsats i grundskolen, ungdomsvejledningen og på ungdomsuddannelserne.

Men der er desværre ingen hurtige og enkle veje til den indsats. Det er en kompliceret opgave, der først og fremmest kræver fokus og en samlet og koordineret indsats. Det er endvidere en indsats, der kræver, at man reflekterer over sin egen praksis og gruppen af unge, man har med at gøre.

I dette inspirationskatalog har vi samlet en række af de dilemmaer og spørgsmål, som det vil være relevant for særligt de gymnasiale uddannelsesinstitutioner at overveje, når de vil styrke indsatsen for at fastholde flere unge.

Inspirationskataloget er udarbejdet på baggrund af en undersøgelse, som KORA har lavet for Region Nordjylland, Regional Udvikling. Undersøgelsen har set på, hvordan de gymnasiale uddannelsesinstitutioner i Region Nordjylland arbejder med at fastholde de unge. Resultaterne fra undersøgelsen kan du finde i rapporten "Gennemførelse på gymnasiale uddannelser i Region Nordjylland" (se www.kora.dk). Se også afsnittet "Kort om undersøgelsen" sidst i Inspirationskataloget.

Forventningen til undersøgelsen var at blive i stand til at identificere, hvilke indsats typer der var mest virksomme i arbejdet med at fastholde de unge. Det er imidlertid ikke muligt, på baggrund af den gennemførte undersøgelse, at anbefale nogle bestemte indsats typer frem for andre. Derimod kan undersøgelsen danne grundlag for ny læring om og inspiration til, hvordan indsatsen i forhold til at fastholde unge på de gymnasiale ungdomsuddannelser kan tilrettelægges, målrettes og organiseres. Det er vores håb, at inspirationskataloget kan indfri dette formål.

Torben Pilegaard Jensen

INTRODUKTION

Inspirationskataloget uddyber de variationer i uddannelsesinstitutionernes fastholdelsespraksis, som også beskrives kort i undersøgelsens kvalitative analyse. Kataloget kommer omkring følgende fem temaer:

- Overgangen fra grundskolen
- Undervisningstilrettelæggelse og fastholdelse
- Tilbud ud over den obligatoriske undervisning
- Vejledningstilbud
- Fravær og sanktioner

De fem temaer omfatter en kort motiveret indledning, en sammenfatning af, hvilke typer fastholdelsestilbud og indsatser der tages i brug på tværs af de seks medvirkende nordjyske uddannelsesinstitutioner, en figur, hvis centrale boks illustrerer fastholdelsestilbud og indsatser samt variationer i uddannelsesinstitutionernes måde at tilrettelægge indsatsen på. Variationerne er eksemplificeret i figurerne mindre bokse. Man kunne tænke sig andre variationer og forskelle i uddannelsesinstitutioners anvendelse af de nævnte fastholdelsestilbud. Derfor rummer alle figurer en tom boks som et oplæg til at tænke videre over egen praksis. Endelig stiller vi en række spørgsmål, som vi finder relevante i forhold til det enkelte tema og koblingen til fastholdelse. Forhåbningen er, at inspirationskataloget dermed bliver et konstruktivt redskab, som kan hjælpe til at sætte fokus på og skabe anledning til refleksion over egen praksis i forhold til fastholdelsesindsatsen.

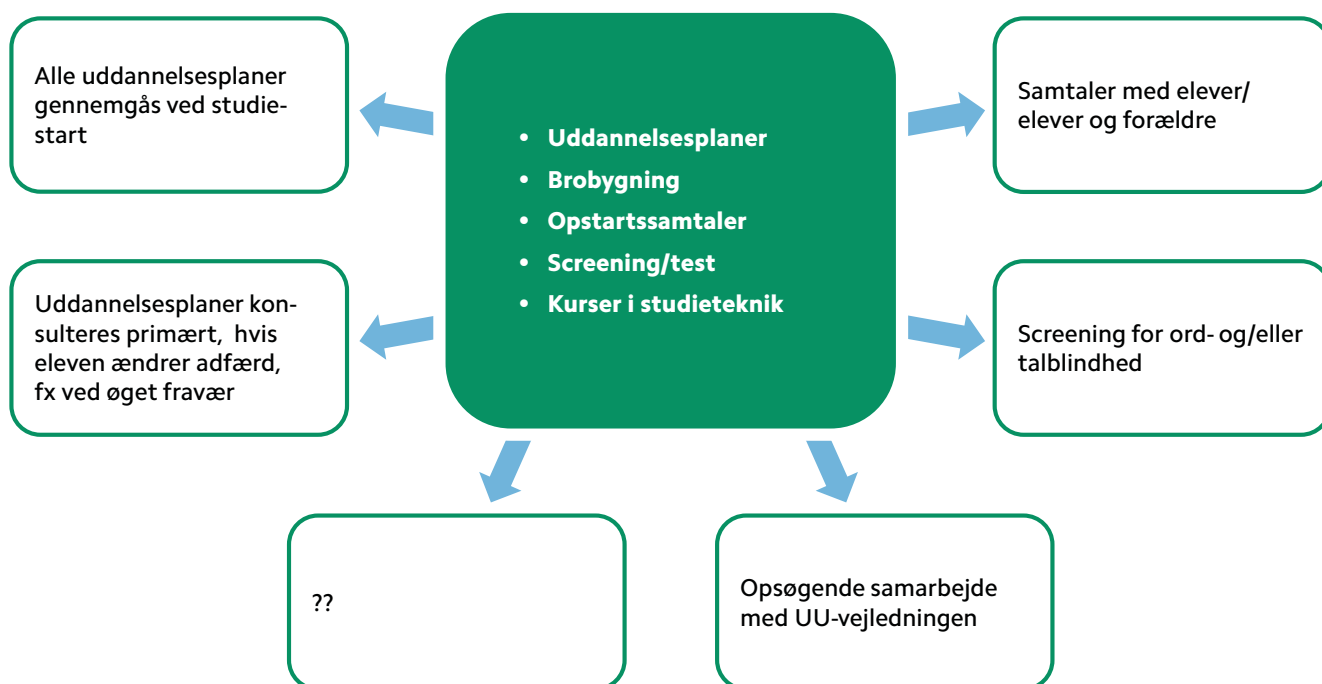
TEMA 1: OVERGANGEN FRA GRUNDSKOLEN

Tidligere analyser af frafald på gymnasiale uddannelser (stx, hhx, htx og hf) viser, at frafaldet er størst i løbet af første skoleår. Lidt over halvdelen af det samlede frafald sker således inden for det første år, og næsten 65 % af omvalget finder sted i denne periode. Det er derfor også relevant at sætte fokus på og reflektere over, hvordan de gymnasiale uddannelsesinstitutioner konkret kan arbejde med at sikre en god overgang fra grundskole til ungdomsuddannelse.

Sådan arbejder de i Nordjylland

På de seks gymnasiale uddannelsesinstitutioner i Nordjylland, som har medvirket i den kvalitative undersøgelse, foregår der alle steder et samarbejde med grundskolerne forud for overgangen til de gymnasiale ungdomsuddannelser. Indsatsen, som tilbydes på tværs af de seks uddannelsesinstitutioner, består i:

- Brug af uddannelsesplaner
- Brobygning
- Opstartssamtaler
- Screening/test
- Kurser i studieteknik

Indsatsen, som består af brug af uddannelsesplaner, brobygning osv., har til hensigt at skabe en god overgang fra grundskolen til ungdomsuddannelsen. Den samme indsats tilbydes på alle seks medvirkende uddannelsesinstitutioner i større eller mindre omfang. Det, som varierer fra uddannelsessted til uddannelsessted, og som i figuren er eksemplificeret i de små bokse, er blandt andet tilrettelæggelsen af arbejdet med det enkelte fastholdelsestilbud. Det er eksempelvis forskelligt, i hvilket omfang de seks uddannelsesinstitutioner benytter uddannelses-

planen, når de forbereder modtagelsen af nye elever. Der er således eksempler på, at der først skeles til uddannelsesplanen, når/hvis den enkelte elev udviser bekymrende adfærd, mens andre institutioner aktivt bruger den viden, der ligger i uddannelsesplanen i studiestarten – eksempelvis som baggrund for en invitation til opstartssamtale eller som afsæt til tidligt fokus på udsatte elever. Enkelte har endda et udvidet samarbejde med UU-vejledningen omkring det fremadrettede indhold i uddannelsesplanen.

Spørgsmål til refleksion:

- *Arbejder I med at identificere og fastholde frafaldstruede elever i overgangen fra grundskolen?*
 - *Hvis nej, hvorfor ikke?*
 - *Hvis ja, hvordan gør I det?*
- *Hvem har ansvar for at identificere og opfange de unge, der er frafaldstruede i overgangen fra grundskole?*
- *Kunne I implementere og tilbyde flere indsatser til at understøtte en god overgang fra grundskolen?*

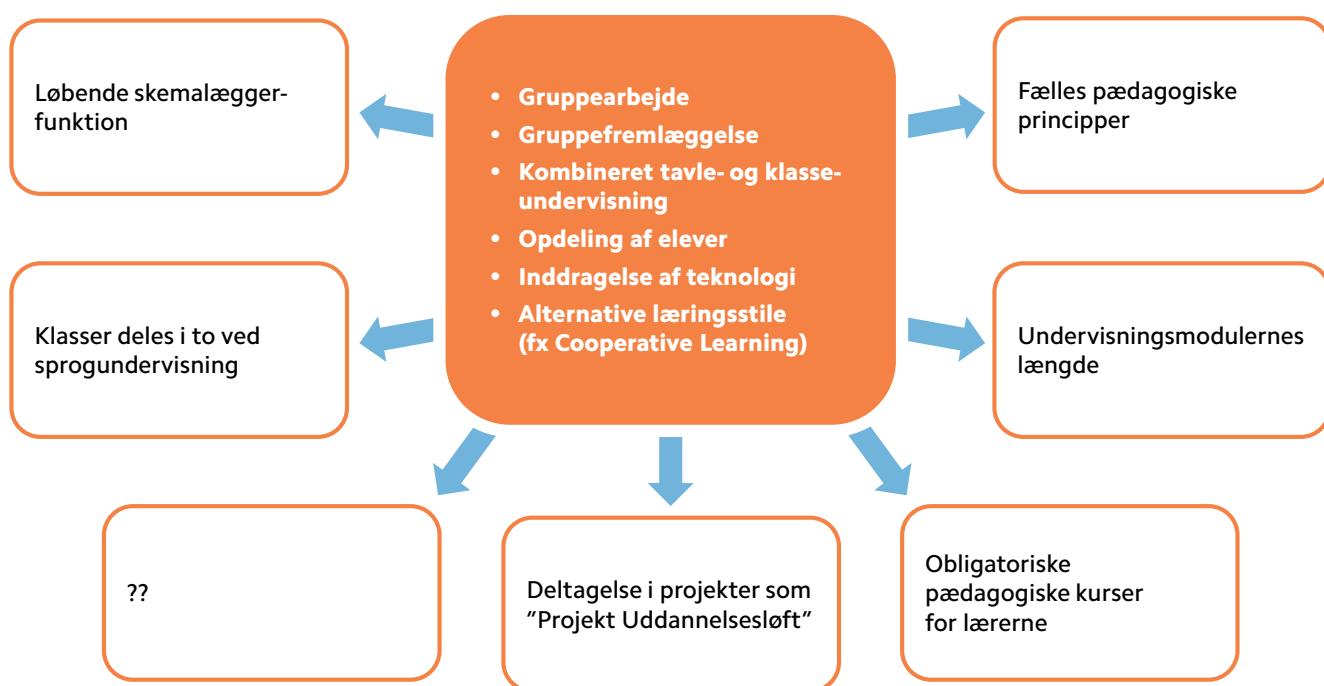
TEMA 2: UNDERVISNINGSTILRETTELÆGGELSE

Eleverne peger på, at variation og inklusion i undervisningen er en væsentlig drivkraft for deres motivation og fremmøde. Selve undervisningen og tilrettelæggelsen af undervisningen er således central i forhold til at fastholde de unge, og får både betydning for elevernes mulighed for at gennemføre uddannelsen og deres faglige udbytte. Det har fx en positiv effekt at skabe en socialt velfungerende og inkluderende klasserumskultur, da de gode relationer mellem elev-elev og elev-lærer bliver en ressource for eleverne – særligt for de elever, der ikke har mulighed for at diskutere og hente hjælp til skolearbejde andre steder.

Sådan arbejder de i Nordjylland

I den konkrete undervisningssituation arbejder alle seks uddannelsesinstitutioner med fastholdelse gennem brug af forskellige metoder og arbejdsformer:

- Grupperarbejde
- Gruppefremlæggelser
- Kombineret tavle og klasseundervisning
- Opdeling af elever, der ønsker hhv. hurtigere og langsommere tempo
- Inddragelse af teknologi
- Brug af alternative læringsstile, fx cooperative learning.

Igen findes kerneindsatsen i form af gruppearbejde, opdeling af klasser og brug af forskellige læringsstile på alle seks uddannelsesinstitutioner. Der, hvor vi finder en variation, er særligt i forhold til uddannelsesinstitutionernes ledelsesmæssige- og/eller fællesinstitutionelle beslutninger om undervisningstilrettelæggelse, eksemplificeret i figurens små bokse. Et sted har de valgt at dele alle klasser i to ved sprogundervisning, således at elevtallet ligger omkring 15-16 elever i stedet for 28-30 elever. Valget er begrundet i en vurdering af, at

sprogfag kræver meget samtale og mere fokus på den enkelte elevs indlæring, og dermed ikke er velegnet til den høje normering. En anden variation blandt de seks uddannelsesinstitutionernes består i tilgangen til udvikling af lærernes kompetencer. Flere steder er det således obligatorisk for lærerne at deltage i eksterne projekter/kurser om specifikke målgrupper, såsom elever fra uddannelsesfremmede miljøer eller elever med diagnoser som ADHD og Aspergers Syndrom.

Spørgsmål til refleksion:

- *Gør I noget særligt i jeres tilrettelæggelse af undervisningen, for at fastholde de unge? Kan I gøre mere?*
- *Har I fælles mål for undervisningen på jeres skole?*
 - *Hvis ja, hvordan bliver de implementeret? Er der fx meldt fælles pædagogiske principper ud fra ledelsen, som lærerne lægger til grund for deres undervisnings-tilrettelæggelse? Afholdes der løbende fællesmøder, hvor fælles mål drøftes?*
- *Har I metodefrihed?*
 - *Hvis ja, ser I metodefrihed som en fordel eller en ulempe i forhold til at lave undervisning, der fastholder de unge?*

TEMA 3: TILBUD UD OVER DEN OBLIGATORISKE UNDERVISNING

Nogle elever har så store faglige problemer, der i sig selv kan være medvirkende til et frafald. Det kan fx dreje sig om elever fra uddannelses-/gymnasiefremmede miljøer, hvor muligheden for at få hjælp til lektielæsning er begrænset. Det er derfor interessant at undersøge og reflektere over, hvordan tilbud ud over den obligatoriske undervisning kan tilrettelægges, så de motiverer eleverne til at deltage.

Sådan arbejder de i Nordjylland

De faglige tilbud ud over den obligatoriske undervisning, der udbydes på tværs af de seks medvirkende uddannelsesinstitutioner, er:

- Ekstraundervisning
- Lektiecafé
- It-rygsæk
- Læsevejledning

Undersøgelsen viser, at de unge gerne tager imod tilbud om ekstraundervisning, hvis de eksempelvis har været syge og er kommet bagud, hvis de har brug for ekstra undervisning op til eksamen, eller hvis de mere generelt står svagt i det pågældende fag. Andre tilbud, såsom lektie-/studiecafé er vanskeligere at få de unge til at møde op til. Det er der forskellige årsager til, bl.a. fritidsarbejde, fritidsaktiviteter, sport, og muligheden for at få tidligt fri og undgå en ekstra lang skoledag.

Uddannelsesinstitutionerne gør forskellige ting for at motivere de unge til at deltage i tilbud, der ligger ud over den obligatoriske undervisning. En af de forskelle,

vi finder blandt de seks medvirkende uddannelsesinstitutioner, er eksempelvis tilrettelæggelsen af tilbuddet lektie-/studiecafé. Det er således varierende fra sted til sted, hvor ofte tilbuddet udbydes, og dermed hvor fast integreret tilbuddet er på stedet. Det varierer ligeledes, om det er faglærer eller studerende, der bestyrer og vejleder i lektie-/studiecafeen. Størstedelen af de tilbud, som ligger ud over den obligatoriske undervisning foregår efter skoletid. Et enkelt sted er de ekstra tilbud integreret i ugeskemaet, hvor der hver uge er en fast lektion, som forbeholdes lektiehjælp, og hvor der er faglærer til stede til at hjælpe.

Spørgsmål til refleksion:

- *Hvilke ekstra tilbud har I på jeres skole?*
- *Bruger de unge tilbuddene?*
- *Passer tilbuddene til de unge, der er på jeres uddannelsesinstitution?*
- *Ville andre tilbud være relevante?*
- *Gør I det rigtige for at motivere de unge til at deltage?*

TEMA 4: VEJLEDNINGSTILBUD

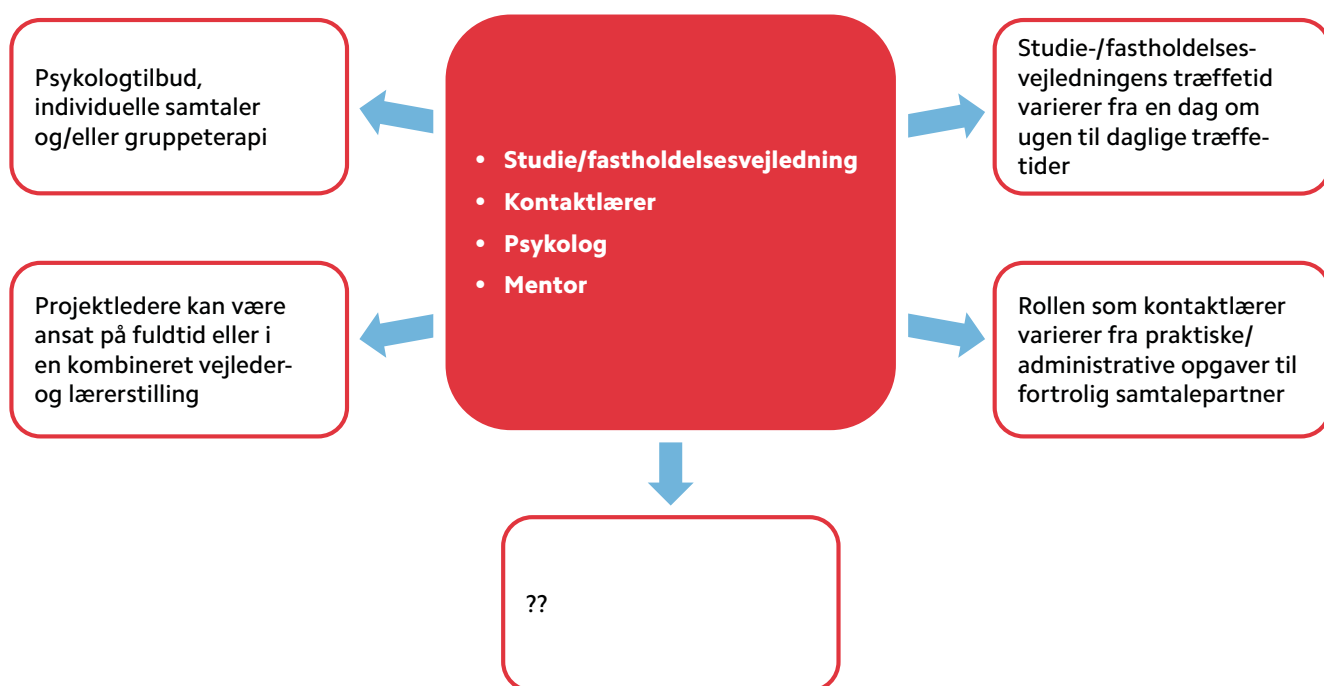
Flere og flere unge på de gymnasiale uddannelsesinstitutioner har problemer af social og personlig karakter, hvilket kan gøre det vanskeligt at gennemføre en ungdomsuddannelse og i værste fald medføre frafald. Udviklingen afspejles i, at studievejledningens rolle har ændret sig fra at være reel studie- og gennemførelsesvejledning til først og fremmest at være vejledning og coaching af unge med større eller mindre behov for psykisk støtte og rådgivning. Det anslås, at mellem 75-80 % af vejledningsressourcerne bruges på denne type vejledning.

Sådan arbejder de i Nordjylland

Alle seks uddannelsesinstitutioner har følgende tilbud:

- Studie- og fastholdelsesvejledning
- Psykolog
- Kontaktlærerordning/mentor

I lighed med tidligere analyser af frafald og gennemførelse, peger undersøgelsen på, at gruppen af unge med sociale og personlige problemer, og med behov for ovenstående typer af vejledningstilbud, ofte er kende-

tegnat ved en eller flere udfordringer, såsom problemer ud over skolen, rod i livet, rod i familien, manglende opbakning fra familien, dårlig økonomi med meget erhvervsarbejde til følge, kombinationen af at være fagligt udsat og ikke have et socialt netværk på skolen, manglende motivation. Undersøgelsen viser, at unge med sociale og personlige problemer er gode til at op-søge hjælp og eksisterende vejledningstilbud og generelt har en åbenhed omkring deres problemer og udfordringer.

Alle seks medvirkende uddannelsesinstitutioner har et tilbud om studie-/fastholdelsesvejledning, kontaktlærer og/eller mentor samt tilbud om psykologbistand. Det som varierer, som eksemplificeret i figuren, er igen tilrettelæggelsen: tilbuddenes omfang – eksempelvis hvor ofte studie-/fastholdelsesvejledningen og psykologen har træffetid, samt hvordan vejledningsrollerne er defineret: Er der tale om et deltidsjob/fuldtidsjob, og er der tale om mere eller mindre administrative opgaver (som det fx kan være med kontaktlærerrollen).

Spørgsmål til refleksion:

- *Hvilke vejledningstilbud har I på jeres uddannelsessted?*
- *Bruger de unge tilbuddene?*
- *Ligger der på uddannelsesinstitutionen et ansvar for at opspore/identificere unge med problemer?*
- *Passer tilbuddene til de unge, der er på jeres uddannelsesinstitution?*
- *Over for hvilke problematikker vurderer I, at kontaktlærer og mentorfunktionen er relevante?*
- *Hvilke vejledningsopgaver ligger hos studie-/fastholdelsesvejlederne, og hvilke er en psykologopgave?*
- *Kender I til de rette kanaler at henvise videre til, når/hvis problemet overskrider jeres ansvar og kompetencer?*
- *Ville andre tilbud end dem, der er til rådighed på jeres uddannelsessted, være relevante?*

TEMA 5: FRAVÆR OG SANKTIONER

Fravær udgør i sig selv en risiko for, at den enkelte elev ikke formår at holde fast i og gennemføre sit uddannelsesforløb. Med gymnasireformen fra 2005 fjernede man fraværprocenten ud fra en formodning om, at intet lovligt fravær ville nedbringe fraværet. I stedet er det nu op til rektorerne og ledelsen at bestemme, hvornår fravær bliver for meget og medfører sanktioner.

Sådan arbejder de i Nordjylland

Alle seks uddannelsesinstitutioner monitorerer og håndterer løbende elevernes fravær gennem en eller flere af de følgende indsatser og sanktioner:

- Elektronisk fraværsregistrering
- Fraværskordinator/anden koordinator
- Skriftlige og mundtlige advarsler
- Samtaler med studievejleder eller ledelse
- Skrivefængsel/opgavedag
- Bortvisning
- Fratagelse af SU
- Indstilling til eksamen i fuldt pensum

Den elektroniske fraværsregistrering anvendes på alle seks uddannelsesinstitutioner og giver mulighed for at opdage og reagere hurtigt på en negativ udvikling i elevernes fravær. Flere uddannelsesinstitutioner arbejder med en trinprocedure ved tilbagevendende fravær, hvor sanktioner bliver mere og mere alvorlige, med bortvisning som den endelige konsekvens. Det vil typisk være studie-/fastholdelsesvejlederen, som har de indledningsvise samtaler med eleven, hvor formålet er at afdække årsagen til fravær. Derved opstår også et samspil med de øvrige vejledningstilbud, som er til rådighed på uddannelsesinstitutionen. Hovedparten af elevernes problemer bliver løst gennem de tilbud, der er til rådighed på de enkelte uddannelsesinstitutioner.

Der kan være et behov for at få tilknyttet en mentor, der kan være faglige udfordringer, som kræver ekstraundervisning, eller der kan være et behov for faste sam-

taler med studie-/fastholdelsesvejleder eller psykolog i en periode.

Typen af indsats/sanktioner varierer en smule fra sted til sted – ikke alle benytter fx bortvisning eller fratagelse af SU-klip. Derudover består variationerne eksempelvis i, hvor hyppigt der følges op på fravær, om det er en ledelsesrepræsentant eller en egentlig fraværskordinator, der står for opfølgning og monitorering, samt hvilket indberetningssystem der anvendes, og hvilke muligheder det giver eleverne for at følge deres individuelle fravær. Endelig er det forskelligt, hvordan uddannelsesinstitutionerne tilrettelægger det såkaldte skrivefængsel/opgavedag for de elever, som er bagud med de skriftlige afleveringer. Der er både eksempler på, at det placeres i weekenden, og at det foregår på en hverdag, hvor elever, der har afleveret til tiden, så får en fridag.

Spørgsmål til refleksion:

- *Er der på jeres uddannelsesinstitution en fast procedure for, hvordan der gribes ind over for fravær?*
- *Har I på jeres uddannelsesinstitution drøftet de overordnede kriterier for det skøn, der bestemmer, hvornår fravær bliver for meget og medfører indgriben?*
- *Er det meldt ud blandt elever og lærere, hvornår og hvordan de kan forvente, at der gribes ind ved fravær?*
- *Er det vigtigt, at det primære ansvar for, at der gribes ind over for fravær, er placeres hos en bestemt person?*
- *Er det jeres indtryk, at de sanktioner, som anvendes på jeres uddannelsesinstitution, virker efter hensigten?*
 - *Hvorfor/ hvorfor ikke?*
- *Ville andre sanktioner/ indsatser være relevante?*

KORT OM UNDERSØGELSEN

Undersøgelsens baggrund

For at styrke mulighederne for at nå de uddannelsespolitiske mål om, at 95 % af en ungdomsårgang gennemfører en ungdomsuddannelse, og 60 % gennemfører en videregående uddannelse, har Regional Udvikling – med afsæt i Region Nordjyllands Uddannelsesstrategi 2012-2013 – besluttet at få undersøgt gennemførelsen på gymnasiale uddannelser i regionen. Undersøgelsen kan downloades fra KORAs hjemmeside www.kora.dk

Undersøgelsens problemstillinger og tilrettelæggelse

Den samlede undersøgelse sætter fokus på gennemførelse og de indsats, som uddannelsesstederne kan sætte i værk for at højne elevernes gennemførelse. Det belyses, i undersøgelsens kvantitative analyse, hvilken betydning elevernes sociale baggrund, køn, alder og etnicitet har for gennemførelsen i Region Nordjylland inden for de enkelte typer af gymnasiale uddannelser: stx, hf, hhx og htx.

For at blive klogere på uddannelsesinstitutionernes indsats i forhold til frafald og gennemførelse er der, som baggrund for undersøgelsens kvalitative analyser, udvalgt gymnasiale uddannelsessteder, der har henholdsvis høje gennemførelsesprocenter (to almengymnasiale og to erhvervgymnasiale) og lave gennemførelsesprocenter (et almengymnasialt og et erhvervgymnasialt), når der er taget højde for elevernes baggrundskarakteristika. Gennem kvalitative interview sætter undersøgelsen blandt andet fokus på fastholdelsesindsatsen i forhold til: overgangen fra grundskolen til den gymnasiale uddannelse, undervisningstilrettelæggelse, studiestøttende aktiviteter udenfor den almindelige undervisning og individuelt rettede tilbud til elever med personlige problemer. Temaer, som også tidligere undersøgelser på

området har påvist, spiller en rolle for elevernes gennemførelse.

Forventningen til den kvalitative empiri har været, at den gør det muligt at identificere de faktorer i uddannelsesinstitutionernes fastholdelsespraksis, som adskiller de institutioner, der har en højere fastholdelsesprocent end forventet, fra dem med en lavere fastholdelsesprocent end forventet. Det har imidlertid ikke været muligt, på baggrund af de gennemførte kvalitative interview, at observere de forventede forskelle i uddannelsesinstitutionernes fastholdelsespraksis. Undersøgelsen giver på den baggrund ikke anledning til at anbefale nogle fastholdelsestilbud frem for andre. Derimod kan den kvalitative undersøgelse danne grundlag for ny læring om og inspiration til fastholdelsesindsatsen på baggrund af de forskelle, som observeres i uddannelsesinstitutionernes praksis/måde at tilrettelægge de samme typer fastholdelsestilbud på. Det er forskelle som, vi vurderer, eksempelvis hænger sammen med graden af ledelsesmæssig styring og retningsangivelse, om forskelle i elevgrundlag og om forskelle i uddannelsesinstitutionernes tilgang/indstilling til elevgruppen. Og det er disse variationer, som uddybes i nærværende inspirationskatalog.

Undersøgelsens hovedresultater

Årgangen af elever, der i 2002 påbegyndte en gymnasial uddannelse i Region Nordjylland, havde landets næsthøjeste gennemførelsesprocent på 81,5. 2009-årgangen havde landet højeste på 84,1. I store træk viser den kvantitative analyse, at det er de samme forhold, der spiller en rolle for gennemførelsen i Region Nordjylland som på landplan – dog med en enkelt undtagelse. Blandt de mest betydningsfulde faktorer for gennemførelse af en gymnasial uddan-

nelse i Region Nordjylland er eksempelvis køn, boglige færdigheder målt ved folkeskolens afgangsprøve og social baggrund. Undtagelsen er, at ikke-vestlige efterkommere, men også ikke-vestlige indvandrere, har større sandsynlighed for at gennemføre end unge med dansk (og vestlig) oprindelse, når der er taget højde for deres forældres uddannelse, indkomst mv. Analyser på landsplan viser den modsatte tendens: at risikoen for at afbryde er større for elever med anden etnisk baggrund end dansk. Analysen viser endvidere, at der er forskelle i gennemførelsesprocenten på uddannelsessteder i Region Nordjylland inden for de forskellige typer af gymnasiale uddannelser. De fundne variationer i gennemførelsesprocent er statistisk sikre om end ikke markante. Disse små eller marginale variationer mellem uddannelsesinstitutionernes gennemførelsesprocent kan blandt andet ligge til grund for, at den kvalitative analyse ikke identificerer de forventede forskelle i uddannelsesinstitutionernes fastholdelsesindsats.

Den kvalitative analyse viser, at de seks medvirkende uddannelsesinstitutioner alle tilbyder en lang række ens lignende tilbud og indsatser med tanke på fastholdelse af elever. De fastholdelsestilbud, som anvendes, tages i brug i overgangen fra grundskolen, i undervisningstilrettelæggelsen og både inden for og uden for skoletid, som eksempelvis tilbud ud over den obligatoriske undervisning, vejledning ved studievejleder og psykolog, tæt monitorering af fravær og hurtig indgriben, hvis elever ændrer adfærd i retning af mere fravær, mobning mv. Variationen mellem uddannelsesinstitutionerne findes snarere i måden, hvorpå de samme typer af fastholdelsestilbud tilrettelægges. For eksempel om der er studievejledere på skolen én eller flere dage om ugen, eller om lektiecafé/lektietid placeres inden for eller uden for skoleskemaet. De anvendte fastholdelsestilbud er til-

passet den enkelte institutions kontekst, og hvad dertil hører af elevgrundlag og beliggenhed. Endvidere finder vi, at uddannelsesinstitutionerne tilrettelægger deres fastholdelsespraksis ud fra en målsætning om at leve op til den politisk udmeldte 95-procent-målsætning. En målsætning som ser ud til at komme frafaldstruede unge til gode i form af en tålmodig og omfattende fastholdelsesindsats. Den kvalitative analyse giver et samlet indtryk af, at uddannelsesinstitutionerne alle gør en stor indsats for at få de elever, som overhovedet har muligheden, gennem uddannelsen.

Projektteamet

Til projektet har været knyttet en rådgivende styregruppe bestående af:

Jens Nielsen, rektor på Støvring Gymnasium (formand), repræsenterer stx

Inge Carlé, rektor på Frederikshavn Gymnasium & HF-Kursus, repræsenterer hf

Gert Husum, uddannelseschef på Erhvervs-skolerne Aars, repræsenterer htx og htx

Jens Otto Pedersen, rektor på Aalborg Handelsgymnasium, repræsenterer htx

Svend Madsen, forstander på VUC & HF Nordjylland, repræsenterer hf på VUC

Nanna Skovrup, kontorchef i Kontor for Uddannelse, Kultur og Oplevelse, Regional Udvikling

Louise Langbo Meyer, projektleder og uddannelseskonsulent i Regional Udvikling.

Vi takker alle for konstruktive kommentarer.

Undersøgelsen er gennemført af projektleder Helle Bendix Kleif, forskningsassistent Britt Larsen og studentermedarbejder Peter Ejbye-Ernst under ledelse af forskningsleder Torben Pilegaard Jensen.

KORA
Det Nationale Institut for
Kommuners og Regioners Analyse og Forskning
Købmagergade 22
1150 København K

Tlf. 444 555 00
www.kora.dk

ISBN 978-87-7509-688-6

Projekt 10492
Februar 2014

KORA er en uafhængig statslig institution,
hvis formål er at fremme kvalitetsudvikling
samt bedre ressourceanvendelse og styring
i den offentlige sektor.

